

Raadsvoorstel

Onderwerp: Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Het Hogeland 2019
Datum: 10 april 2019
Agendapunt: 9
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Eltjo Dijkhuis
Steller: Corry Veltman c.veltman@hethogeland.nl
Zaaknummer:

1. Samenvatting

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Vaststelling Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Het Hogeland.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Het verlenen van kwijtschelding is geen verplichting maar een bevoegdheid. De Invorderingswet zegt namelijk dat gehele of gedeeltelijke kwijtschelding kan worden verleend aan een belastingplichtige die zijn belastingaanslag of een deel daarvan niet anders dan met buitengewoon bezwaar kan betalen. Daarnaast kunnen zich ook andere omstandigheden voordoen die meebrengen dat betaling van de aanslag redelijkerwijs niet kan worden gevorderd. Om de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor elke burger te waarborgen, is er een landelijk geldend kwijtscheldingsbeleid ontwikkeld en vastgelegd in de "Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990".

Vroeger waren de normen tamelijk streng, maar sinds 1 januari 1995 zijn de normen verruimd. Deze verruiming bestond uit een verhoging van de kosten van bestaan van 90% naar maximaal 95% van de bijstandsuitkeringen. Met ingang van 1 januari 1997 is de kwijtscheldingsnorm uiteindelijk tot 100% opgetrokken. Verreweg de meeste gemeenten hanteren de maximale kwijtscheldingsnorm. In de praktijk betekent dit dat huishoudens met een minimumloon voor kwijtschelding in aanmerking komen, mits zij de vermogenstoets doorstaan.

3.2 Bevoegdheid raad

De gemeenteraad bepaalt of, en zo ja van welke belasting kwijtschelding wordt verleend. Het is vervolgens de invorderingsambtenaar van de gemeente die de kwijtschelding verleent. De gemeenteraad kan de kwijtschelding regelen via een afzonderlijke Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen of via een bepaling in de belastingverordening waarvoor kwijtschelding wordt verleend.

Er zijn 4 opties voor de Raad om over te beslissing.

- Het percentage voor de kosten van bestaan op 100% te stellen.
- Een ruimere kwijtscheldingsnorm toepassen voor AOW-ers.
- Kosten kinderopvang meenemen als uitgave in de berekening van de betalingscapaciteit.
- Kwijtschelding van privébelasting mogelijk maken voor zelfstandige ondernemers.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Artikel 255 van de Gemeentewet; artikel 26 van de Invorderingswet 1990, de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen.

3.4 Situatie voormalige gemeenten

In de voormalige gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond is afgelopen jaren regelgeving rond kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen vastgesteld in de vorm van een kwijtscheldingsbesluit en/of via een bepaling in de verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. In de voormalige gemeenten Bedum en Winsum was kwijtschelding mogelijk voor de onroerende zaakbelasting, roerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In de voormalige gemeente Eemsmond was kwijtschelding mogelijk voor onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Ook werd in de voormalige gemeente Eemsmond automatisch kwijtschelding verleend aan bijstandsgerechtigden. Hierbij werd voorbijgegaan aan de wettelijke normen waarbinnen kwijtschelding kan worden verleend. In de voormalige gemeente De Marne was kwijtschelding mogelijk voor afvalstoffenheffing.

4. Beoogd resultaat (of effect)

De kwijtscheldingsregelingen van de vier voormalige gemeenten worden geharmoniseerd naar een nieuwe regeling kwijtschelding voor de gemeente Het Hogeland.

Ten opzichte van de voormalige gemeente De Marne is de nieuwe regeling voor gemeente Het Hogeland een verruiming, immers voor onroerende zaakbelasting, roerende zaakbelasting en rioolheffing kan nu ook kwijtschelding worden verleend.

Ten opzichte van de voormalige gemeente Eemsmond is de nieuwe regeling een vernauwing, immers aan bijstandsgerechtigden wordt niet meer automatisch kwijtschelding verleend. Niet iedereen in deze groep heeft namelijk recht op kwijtschelding.

Voor de financiële dekking verwijzen wij naar punt 6.

Tot en met 31 december 2018 was de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken uitbesteed aan het Noordelijk Belastingkantoor (v/h het Hefpunt).

Met ingang van het belastingjaar 2019 wordt de beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken niet meer uitbesteed, maar door de gemeente Het Hogeland uitgevoerd. Hier liggen twee redenen aan ten grondslag:

1. Harmoniseren rechtsbescherming voor uitstel van betaling en kwijtschelding in de Invorderingswet 1990 (onderdeel van "Fiscale vereenvoudigingswet 2017 – wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten"). De mogelijkheid van bezwaar en beroep via de fiscale rechter tegen beschikkingen over uitstel van betaling en kwijtschelding zou per 1 januari 2019 in werking treden. Nu is alleen "administratief beroep" mogelijk bij de invorderingsambtenaar. Daarna is er geen beroepsmogelijk meer. De wijziging houdt in dat bezwaar bij de invorderingsambtenaar, beroep bij de bestuursrechter, hoger beroep bij Gerechtshof en beroep in cassatie bij de Hoge Raad mogelijk is. Ook zou een verzoek om kwijtschelding binnen 8 weken afgehandeld moeten zijn. Dit laatste zou bij uitbesteding onmogelijk zijn. In de loop van het jaar 2018 werd duidelijk dat de geplande inwerkingtreding van 1 januari 2019 niet haalbaar blijkt te zijn voor de Belastingdienst. Ook bij de gemeentelijke belastingen zouden deze nieuwe rechtsbeschermingsregels gaan gelden. De verwachting is dat de stroomlijning pas na 2021 te realiseren is.
2. Per 1 januari 2018 is het Hefpunt opgegaan in het Noordelijk Belastingkantoor. Voor deze nieuwe organisatie is een nieuw softwarepakket aangeschaft ten behoeve van de beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken. Halverwege 2017 is het Hefpunt gestart met de overgang naar het nieuwe softwarepakket. Dit is vanaf het begin met grote

problemen gepaard gegaan. Deze problemen waren onder andere dat kwijtscheldingsverzoeken niet afgedaan konden worden. Uiteindelijk resulteerde dit in het feit dat kwijtscheldingsverzoeken die halverwege 2017 zijn ingediend, pas in de tweede helft van 2018 werden afgedaan. Daarnaast is het al jaren regel dat de burger minimaal drie maanden moet wachten op een besluit op het kwijtscheldingsverzoek.

Door de kwijtscheldingsverzoeken in eigen beheer uit te voeren verwachten wij al in 2019 een efficiëncyslag te maken. Naar verwachting zullen burgers eerder een uitspraak op hun kwijtscheldingsverzoek ontvangen dan nu het geval is via het Noordelijk Belastingkantoor.

5. Toelichting opbouw regeling kwijtschelding

Artikel 1 Beperking kwijtschelding

Verwijst naar de belastingen en heffingen waar kwijtschelding voor kan worden verleend, nl.:

1. onroerende zaakbelasting;
2. roerende zaakbelasting;
3. afvalstoffenheffing (uitgezonderd extra containers) en
4. rioolheffing;

dat bij de invordering van de overige belastingen en heffingen geen kwijtschelding wordt verleend en dat per belastingverordening wordt geregeld of de gemeente een beperking toepast op de te verlenen kwijtschelding voor de betreffende belastingsoort. Deze beperking houdt bijvoorbeeld in dat voor de voormalige gemeente Winsum voor afvalstoffenheffing kwijtschelding wordt verleend tot een maximumbedrag van € 295,00 en voor de voormalige gemeente De Marne voor afvalstoffenheffing (aanbiedingen containers) kwijtschelding wordt verleend tot een maximumbedrag van € 97,04.

Artikel 2 Kosten van bestaan

Geeft aan dat het norminkomen, waarmee gerekend wordt bij de beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken, het landelijk toegestane maximum is van 100%. Gemeenten mogen, anders dan bij de bijzondere bijstand, niet met meer dan 100% van de bijstandsnorm werken.

Belastingsschuldigen met enkel een AOW-uitkering komen in beginsel niet voor kwijtschelding in aanmerking. Om ervoor te zorgen dat AOW'ers wel voor kwijtschelding in aanmerking komen, kan de raad besluiten de kosten van bestaan te stellen op 100% van de toepasselijke netto AOW-bedragen in plaats van op de bijstandsnorm. Zo wordt voorkomen dat mensen met alleen een AOW uitkering buiten de kwijtschelding zouden vallen.

Artikel 3 Netto kosten kinderopvang

Volgens artikel 28 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 wordt aan de Raad de mogelijkheid geboden om de kosten voor kinderopvang aan te merken als uitgave bij kwijtscheldingsberekening. Het gaat hierbij om noodzakelijke kosten voor kinderopvang in aansluiting op de Wet Kinderopvang.

De gemeente is erbij gebaat dat haar burgers werk hebben en behouden. Door de mogelijkheid op te nemen de kosten voor kinderopvang aan te rekenen als uitgaven stimuleren wij de burger met een inkomen op het minimum niveau om te werken. Alleen de netto uitgaven (werkelijke kosten minus de overheidsbijdragen) bij geregistreerde kinderopvang komen in aanmerking.

In artikel 4 Kwijtschelding privébelastingenschuld van ondernemers

Kwijtschelding van privéschulden van ondernemers die op bijstandsniveau leven is sinds april 2011 mogelijk. Met deze mogelijkheid worden vooral ZZP'ers tegemoet gekomen. Om in aanmerking te komen voor kwijtschelding van privébelastingen mag het inkomen uit bedrijf niet meer bedragen dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm. De voorwaarden waaronder kwijtschelding aan een kleine ondernemer wordt verleend, zijn gelijk aan de voorwaarden die voor natuurlijke personen/niet-ondernemers gelden. Dat wil zeggen dat van dezelfde betalingscapaciteit en hetzelfde vermogen wordt uitgegaan.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

In de begroting 2019 is een geraamd bedrag voor kwijtschelding afvalstoffenheffing opgenomen van € 286.521,00. Het geraamde bedrag aan kwijtschelding voor afvalstoffenheffing is begrepen in het tarief van de afvalstoffenheffing.

Het geraamde bedrag is tot stand gekomen door een optelsom van de bedragen kwijtschelding van de 4 voormalige gemeenten.

Artikel 3 van de regeling, netto kosten kinderopvang, was in de regelingen van de voormalige gemeente Bedum en Eemsmond opgenomen. Voor 2 voormalige gemeenten is dit een verruiming. Op dit moment is het niet goed inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn en wordt dit als p.m. opgenomen.

Ook is op dit moment niet goed inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn voor de onroerende zaakbelasting en rioolheffing en worden deze ook als p.m. opgenomen.

Mocht er meer kwijtschelding worden verleend dan het geraamde bedrag voor 2019, dan wordt het geraamde bedrag bijgesteld.

Bijlage:

Achterliggende documenten:

- Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Het Hogeland 2019.

Winsum, 18 maart 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding